

Departement für Volkswirtschaft und Soziales Graubünden
Departament d'economia publica e fatgs socials dal Grischun
Dipartimento dell'economia pubblica e socialità dei Grigioni

Nova finanziaziun da la tgira d'uffants complementara a la famiglia

Lescha ed explicaziuns davart las singulas disposiziuns

Revisiun totala da la Lescha davart la promoziun da la tgira d'uffants complementara a la famiglia en il chantun Grischun (LTGU; DG 548.300)

Data avust 2021

Text da lescha	Explicaziuns davart las singulas disposiziuns
1. Disposiziuns generalas	
Art. 1 Intent ¹ Las vischnancas ed il chantun rinforzan la cumpatibilitad da la famiglia cun in'activitad da gudogn e promovon en quest connex il svilup dals uffants. ² Per quest intent fixescha il chantun la premissa a las purschidas da la tgira d'uffants complementara a la famiglia. ³ Ultra da quai pajan las vischnancas ed il chantun reducziuns als custs che las personas responsablas per l'educaziun han per la tgira d'uffants complementara a la famiglia.	Quest artitgel circumscriba l'intent da la lescha. Las vischnancas ed il chantun rinforzan la cumpatibilitad da la famiglia cun in'activitad da gudogn: els pajan reducziuns als custs che las personas responsablas per l'educaziun han per la tgira d'uffants complementara a la famiglia. La mancanza da personas qualifitgadas vegn a s'augmentar ils proxims onns. Cun meglierar la cumpatibilitad da la famiglia cun in'activitad da gudogn duain las personas qualifitgadas restar mantegnidas a l'economia. Perquai dovri ina vasta purschida da la tgira d'uffants complementara a la famiglia cun taxas pajablas. Ina tala purschida augmenta ultra da quai l'attractivitat da lavurar ed abitar en il chantun Grischun. En connex cun la tgira d'uffants complementara a la famiglia duai la lescha ultra da quai promover il svilup dals uffants. Per quest intent fixescha il chantun las premissas a las purschidas da la tgira d'uffants complementara a la famiglia. En l'uffanza tempriva vegn mess il fundament per in svilup positiv da las pli differentas cumpetenzas da vita. Cun porscher in access cun schanzas egualas a purschidas da la tgira d'uffants complementara a la famiglia da buna qualitat pon ins promover pass da svilup concrets. Uffants cun bunas cumpetenzas da basa linguisticas, coordinativas e cognitivas han meglias perspectivas d'absolver ina furmaziun qualifitgada e da cuntanscher uschia a lunga vista in'indipendenza economica stabila. Cumpetenzas mancantas pon vegnir recuperadas savens mo cun in grond engaschi da promoziun en scola. Questa situaziun munta ina chargia finanziaria per las scolass. La lescha regla damai tant la reducziun dals custs che las personas responsablas per l'educaziun han per la tgira d'uffants complementara a la famiglia sco er las premissas a las purschidas per la tgira d'uffants complementara a la famiglia.
Art. 2 Champ d'applicaziun ¹ Questa lescha vala per las furnituras da prestaziuns da la tgira d'uffants complementara cun ina purschida en il chantun Grischun e per las personas responsablas per l'educaziun d'uffants cun domicil civil en il chantun Grischun. ² Las reducziuns dals custs pon vegnir pajadas a las personas responsablas per l'educaziun d'uffants cun domicil civil en il chantun Grischun.	L'alineia 1 determinescha che la lescha vegn applitgada per las furnituras da prestaziuns da la tgira d'uffants complementara a la famiglia cun ina purschida en il chantun Grischun e per las personas responsablas per l'educaziun d'uffants cun domicil civil en il chantun Grischun. L'alineia 2 fixescha che las reducziuns dals custs pon vegnir pajadas sulettamain a las personas responsablas per l'educaziun d'uffants cun domicil civil en il chantun Grischun. Per uffants cun domicil civil ordaifer il chantun Grischun na pon vegnir pajadas naginas reducziuns dals custs, er sch'els fan diever d'ina purschida da la tgira d'uffants complementara a la famiglia en il chantun Grischun.

Text da lescha	Explicaziuns davart las singulas disposiziuns
³ Per regla pon las reducziuns dals custs vegnir pajadas per uffants en la vegliadetgna prescolara. En cas excepziunals pon ellas vegnir pajadas per uffants fin a la fin dal stgalim primar. ⁴ Las reducziuns dals custs pon vegnir pajadas mo a las persunas responsablas per l'educaziun che laschan tgirar lur uffants en purschidas intrachantunalas renconuschidas u en purschidas extrachantunalas admessas.	Reducziuns dals custs tenor questa lescha pon vegnir pajadas per regola per uffants en la vegliadetgna prescolara. La tgira d'uffants complementara a la scola n'è betg tangada da questa revisiun totala. Ella è vegnida reglada da nov l'onn 2013 en il rom da la legislaziun da scola ed è dapi lura en la competenza da l'Uffizi per la scola populara ed il sport. En cas excepziunals pon vegnir pajadas reducziuns dals custs per uffants fin a la fin dal stgalim primar. Las excepziuns sa resultan da l'artitgel 3 alinea 4 da questa lescha. L'alinea 4 regla che las reducziuns dals custs pon vegnir pajadas mo a las persunas responsablas per l'educaziun che laschan tgirar lur uffants en purschidas intrachantunalas renconuschidas u en purschidas extrachantunalas admessas. Quai garantescha che las purschidas adempleschan tschertas premissas, p.ex. areguard la qualitat. La renconuschientscha resp. la permissiun da las purschidas reglan l'artitgel 6 fin l'artitgel 8 da questa lescha. Sch'ils uffants fan diever da la purschida d'ina furnitura da prestaziuns senza renconuschientscha resp. permissiun, èn lur persunas responsablas per l'educaziun exclusas da las reducziuns tenor questa lescha.
Art. 3 Definiziuns ¹ Las furnituras da prestaziuns èn organisaziuns u instituziuns che furneschan prestaziuns da la tgira d'uffants complementara a la famiglia. ² Sco purschidas da la tgira complementara a la famiglia valan canortas d'uffants ed organisaziuns da geniturs da di. ³ En las canortas d'uffants vegnan tgirads regularmain uffants da la vegliadetgna prescolara ordaifer la chasa dals geniturs. ⁴ Organisaziuns da geniturs da di intermedieschan geniturs da di a persunas responsablas per l'educaziun. Ils geniturs da di tgiran uffants fin a la fin dal stgalim primar tar sai u tar las persunas responsablas per l'educaziun.	L'alinea 1 determinescha che las furnituras da prestaziuns èn organisaziuns u instituziuns che furneschan prestaziuns da la tgira d'uffants complementara a la famiglia. Organisaziuns ed instituziuns èn adina persunas giuridicas. L'alinea 2 definescha tge purschidas che valan sco prestaziuns da la tgira complementara a la famiglia. Quai èn canortas d'uffants ed organisaziuns da geniturs da di. Las duas purschidas vegnan definidas pli precisamain en ils alineas 3 e 4. En canortas d'uffants vegnan tgirads regularmain uffants da la vegliadetgna prescolara ordaifer la chasa dals geniturs. Las organisaziuns da geniturs da di intermedieschan geniturs da di a persunas responsablas per l'educaziun. Ils geniturs da di tgiran ils uffants da las persunas responsablas per l'educaziun fin a la fin dal stgalim primar tar sai u tar las persunas responsablas per l'educaziun. Sch'ils uffants vegnan tgirads da geniturs da di che na fan part da nagina organisaziun da geniturs da di, na pon lur persunas responsablas per l'educaziun betg profiter da reducziuns en il rom da questa lescha. Persunas responsablas per l'educaziun che nizzegian la purschida da la tgira complementara a la famiglia d'ina organisaziun da geniturs da di pon profiter da las reducziuns da questa lescha fin che lur uffants han finì il stgalim primar. Questa regulaziun duai garantir ina tgira d'uffants extrafamigliara er en vischnancas senza canorta d'uffants u ina structura dal di complementara a la scola.

Text da lescha	Explicaziuns davart las singulas disposiziuns
2. Permissiun e renconuschientscha	
Art. 4 Permissiun ¹ Per manar ina purschida da la tgira d'uffants complementara a la famiglia dovri ina permissiun. ² La permissiun vegn dada, sche las pretensiuns che la Regenza ha fixà per la qualitad, per la gestiun, per l'infrastructura e per la furma organisatorica èn garantidas. ³ La durada da la permissiun sto vegnir limitada. ⁴ La permissiun sto vegnir retratga, sche las premissas na vegnan betg pli ademplidas.	Ina permissiun è necessaria gia sin fundament da l'artitgel 13 alinea 1 littera b da l'Ordinaziun davart il piazzament d'uffants per la tgira e l'adopziun (OPUA; CS 211.222.338). L'artitgel 2 alinea 1 littera a da la Lescha davart ils uffants confidads (DG 219.050) regla ultra da quai che l'Uffizi dal servetsch social è cumpetent da dar la permissiun. Las disposiziuns vegnan concretisadas cun questa lescha. Per manar ina purschida da la tgira d'uffants complementara a la famiglia (v.d. ina canorta d'uffants u in'organisaziun da geniturs da di) dovri ina permissiun dal chantun. La permissiun e la surveglianza èn necessarias là, nua che uffants vegnan tgirads en instituziuns ed èn qua tras en ina relaziun da dependenza. Ils criteris per la permissiun cumpiglian la qualitad, la gestiun, l'infrastructura e la furma organisatorica. La tgira, la structura, la gestiun, il persunal, las cumpetenzas e las finanzas da las furnituras ston esser organisads da maniera ch'il bainstar e la protecziun dals uffants confidads èn garantids. Ils criteris vegnan definids pli precisamain en l'ordinaziun. La permissiun è limitada. Oz vegnan las permissiuns per regla limitadas a quatter onns. En cas excepziunals po esser necessari in termin pli curt. Ils detagls regla l'ordinaziun. L'aleina 4 determinescha che la permissiun vegn retratga, sche las premissas na vegnan betg pli ademplidas.
Art. 5 Surveglianza ¹ Las furnituras da prestaziuns che han ina permissiun èn suttamessas a la surveglianza dal chantun. ² Las furnituras da prestaziuns che han ina permissiun èn obligadas d'inoltrar in rapport annual ed in quint annual al chantun e da preschentar tut las infurmaziuns ch'èn necessarias per exequir la surveglianza. ³ Il chantun po examinar da tut temp ils cudeschs, prender invista dals mussaments e controllar la gestiun sco er far – sin basa da las retschertgas – cumparegliaziuns tranter las singulas furnituras da	Il chantun examinescha, sche las premissas per la permissiun èn ademplidas e sch'ils concepts vegnan realisads. La surveglianza succeda en in process cuntinuant ed adattà a la situaziun. Questa examinaziun vegn fatga surtut cun in'autoevaluaziun ed in'evaluaziun externa da las furnituras da prestaziuns, en il discurs direct e cun visitas da surveglianza. En il rom da la surveglianza finanziaia po il chantun controllar la gestiun.

Text da lescha	Explicaziuns davart las singulas disposiziuns
prestaziuns che han ina permissiun. Per quest intent po el consultar la Controlla da finanzas u ulteriuras unitads administrativas. ⁴ Il chantun po prender invista da la documentaziun davart ils uffants tgirads da las furnituras da prestaziuns che han ina permissiun.	
Art. 6 Renconuschientscha ¹ La renconuschientscha d'ina purschida da la tgira d'uffants complementara a la famiglia è la premissa per che las reducziuns dal custs possian vegnir pajadas a las personas responsablas per l'educaziun che tiran a niz questa purschida. ² La renconuschientscha vegn concedida, sche la purschida: a) dispona d'ina permissiun; b) vegn manada sin basa d'utilitad publica; c) è accessibla a la publicitad e confessiunalmain neutrala; d) correspunda al basegn ed a la planisaziun da la purschida da las vischnancas e dal chantun; e) metta a disposiziun a las vischnancas ed al chantun las datas ch'èn necessarias per exequir questa lescha. ³ La durata da la renconuschientscha sto vegnir limitada. ⁴ La renconuschientscha sto vegnir retratga, sche las premissas na vegnan betg pli ademplidas.	Gia l'artitgel 2 alinea 4 regla che las reducziuns dals custs vegnan pajadas mo a las personas responsablas per l'educaziun che laschan tgirar lur uffants en purschidas intrachantunalas renconuschidas u en purschidas extrachantunalas admessas. La renconuschientscha d'ina purschida intrachantunala è damai la premissa per pudair pagar reducziuns a las personas responsablas per l'educaziun che tiran a niz questa purschida. Quai garantisce che las purschidas adempleschan tschertas premissas, p.ex. areguard la qualitat. Il chantun renconuscha las furnituras da prestaziuns che adempleschan las cundiziuns determinadas en l'aleina 2. Uschia vegn garantì che la purschida ademplescha las pretendiuns da qualitat. Ultra da quai sto la purschida vegnir manada sin basa d'utilitad publica, esser accessibla a la publicitad e confessiunalmain neutrala. Cunquai che las furnituras da prestaziuns renconuschidas profiteschon a moda indirecta da meds statals, duai vegnir garantì ch'i na dat nagin stimul da far gudogn cun questa purschida. Quella sto ultra da quai correspunder al basegn ed a la planisaziun da la purschida da las vischnancas e dal chantun e metter a disposiziun a las vischnancas ed al chantun las datas necessarias per exequir questa lescha. I sa tracta surtut da datas d'utilisaziun sco er d'indicaziuns davart las taxas che las personas responsablas per l'educaziun han da pagar. La durata da la renconuschientscha vegn limitada. Oz vegnan las renconuschientschas per regla limitadas a quatter onns. En cas excepziunals poi esser necessari da fixar in termin pli curt. Ils detagls regla l'ordinaziun. Il chantun examinescha regularmain, sche las premissas per la renconuschientscha vegnan resguardadas. Sche las cundiziuns na vegnan betg pli ademplidas, vegn retratga la renconuschientscha. La cumpetenzza vegn determinada en l'ordinaziun. Cunquai che l'Uffizi dal servetsch social è cumpetent da dar la permissiun, fai senn che quel è er cumpetent da conceder la renconuschientscha. Quai permetta da simplifitgar ils process administrativs e da nizzegiar sinergias.

Text da lescha	Explicaziuns davart las singulas disposiziuns
Art. 7 Gestiu e contabilitad ¹ Las furnituras da prestaziuns renconuschidas èn obligadas da manar il manaschi a moda effizienta e conform a lur incumbensas, e quai sin basa d'utilitad publica. ² La Regenza relascha prescripziuns davart il rendaint da las furnituras da prestaziuns renconuschidas. ³ Las furnituras da prestaziuns renconuschidas èn obligadas da render accessibels a la surveglianza ils plans da las plazzas da lavur e da la classificaziun sco er las cundiziuns d'engaschament dal persunal.	L'alineia 1 determinescha che las furnituras da prestaziuns renconuschidas èn obligadas da manar il manaschi a moda effizienta e conform a lur incumbensas, e quai sin basa d'utilitad publica. L'alineia 2 determinescha che la Regenza relascha prescripziuns davart il rendaint da las furnituras da prestaziuns renconuschidas (quint dals custs, amortisaziun, etc.). L'alineia 3 oblighescha las furnituras da prestaziuns da render accessibels ils plans da las plazzas e da la classificaziun sco er las cundiziuns d'engaschament. Standards unitars èn necessari per eruir ils custs normads. Ultra da quai permettian els al chantun da prender en cas da basegn influenza sin svilups da pajas negativs.
Art. 8 Admissiun da purschidas extrachantunalas ¹ Las reduziuns dals custs pon vegnir pajadas a persunas responsablas per l'educaziun, che tramettan lur uffants en purschidas extrachantunalas, sche la purschida: a) dispona d'ina permissiun da l'autorità da permissiun responsabla; b) vegn manada sin basa d'utilitad publica; c) è accessibla a la publicità e confessiunalmain neutrala; d) metta a disposiziun a las vischnancas grischunas ed al chantun Grischun las datas ch'èn necessarias per exequir questa lescha.	Gia l'artitgel 2 alineia 4 regla che las reduziuns dals custs vegnan pajadas sulettamain a las persunas responsablas per l'educaziun che tramettan lur uffants en purschidas intrachantunalas renconuschidas u extrachantunalas admessas. L'admissiun d'ina purschida extrachantunala è damai la premissa per pudair pagar reduziuns a las persunas responsablas per l'educaziun che tiran a niz questa purschida. Quai garantescha che las purschidas adempleschan tschertas premissas, p.ex. areguard la qualitad. Il chantun permetta purschidas che adempleschan las cundiziuns determinadas en l'alineia 1. Cun pretender ina permissiun vegn garantì che la purschida ademplescha premissas areguard la qualitad. Ultra da quai sto la purschida vegnir manada sin basa d'utilitad publica, esser accessibla a la publicità e confessiunalmain neutrala. Cunquai che las purschidas extrachantunalas admessas profiteschon indirectamain da meds statals, duai vegnir garantì ch'i na dat nagin stimul da far gudogn cun la purschida. Ultra da quai ston ellas metter a disposiziun a las vischnancas ed al chantun las datas necessarias per exequir questa lescha. I sa tracta surtut da datas d'utilisaziun sco er d'indicaziuns davart las taxas che las persunas responsablas per l'educaziun han da pagar.

Text da lescha	Explicaziuns davart las singulas disposiziuns
3. Finanziaziun	
Art. 9 Taxas da las furnituras da prestaziuns per las persunas responsablas per l'educaziun ¹ Las furnituras da prestaziuns fixeschan las taxas per mintga singula purschida da las prestaziuns da la tgira d'uffants complementara a la famiglia. ² Las taxas per mintga singula purschida èn identicas per las persunas responsablas per l'educaziun, tut tenor la vegliadetgna dals uffants. ³ La Regenza fixescha las tariffas maximalas per di da tgira e per uffant. En quest connex s'orientescha ella a la media dals custs da las furnituras renconuschidas che realiseschan las prestaziuns en moda economica (custs normads). La basa furman las calculaziuns controlladas dals custs dals onns precedents.	Mintga furnitura da prestaziuns po fixar individualmain las taxas per mintga singula purschida da las prestaziuns da la tgira d'uffants complementara a la famiglia. Las taxas per mintga singula purschida èn identicas per las persunas responsablas per l'educaziun, tut tenor la vegliadetgna dals uffants. Quai vul dir ch'ina furnitura da prestaziuns po per exempel pretender per la tgira d'uffants tranter trais e deschedotg mais ina taxa pli auta che per la tgira d'uffants pli vegls. Entaifer questa categoria ston las furnituras da prestaziuns dentant pretender la medema taxa da tut las persunas responsablas per l'educaziun. Cun quest sistem pon las furnituras da prestaziuns metter a quint a las persunas responsablas per l'educaziun da princip las taxas che cuvran ils custs. Uschia han las furnituras da prestaziuns er ina tscherta libertad d'interpretidra. La suletta restricziun èn las taxas maximalas fixadas da la Regenza per di da tgira ed uffant. La determinaziun da taxas maximalas liantas sa resulta gia a basa da l'artitgel 9 da la Lescha davart ils uffants confidads (DG 219.050). Ella vegn concretisada cun questa lescha. Cun fixar las taxas maximalas s'orientescha la Regenza a la media dals custs da las furnituras renconuschidas che realiseschan las prestaziuns a moda economica (custs normads). La basa furman las calculaziuns controlladas dals custs dals trais onns precedents. Cun fixar las taxas maximalas po la Regenza evitar svilups da pretschs extrem.
Art. 10 Reducziuns dals custs da las persunas responsablas per l'educaziun ¹ Las vischnancas da domicil ed il chantun pajan reducziuns als custs che las persunas responsablas per l'educaziun han per las purschidas da la tgira d'uffants complementara a la famiglia. ² L'atezza da las reducziuns dals custs s'orientescha als custs normads ch'èn graduads tenor la vegliadetgna dals uffants. Ella dependa da las entradas e da la facultad da las persunas responsablas per l'educaziun.	Da nov è prevista ina finanziaziun orientada al subject. Il maun public resguarda la situaziun finanziaria da las persunas responsablas per l'educaziun e las vischnancas da domicil pajan las prestaziuns da princip directamain a las persunas responsablas per l'educaziun. Il maun public cumpensescha uschia deficits socialpolitics a moda directa ed effizienta. Quai augmenta l'effizienz dals meds publics impundids e las pussaivladads da regulaziun dal maun public. Las vischnancas da domicil ed il chantun pajan reducziuns als custs che las persunas responsablas per l'educaziun han per las purschidas da la tgira d'uffants complementara a la famiglia. L'atezza da las reducziuns dals custs s'orientescha als custs normads ch'èn graduads tenor la vegliadetgna dals uffants. Ella dependa da las entradas e da la facultad da las persunas responsablas per l'educaziun. L'atezza da las reducziuns che las persunas responsablas per l'educaziun survegnan, dependa damai da l'atezza da lur entradas e lur facultad. Pli autas ch'èn las entradas e la facultad da las persunas responsablas per l'educaziun e pli bassas ch'èn las reducziuns ch'ellas survegnan dal maun public.

Text da lescha	Explicaziuns davart las singulas disposiziuns
³ Il dumber da dis da tgira pli favuraivels s'orientescha a l'activitad da gudogn da las persunas responsablas per l'educaziun. Ultra da quai pon vegnir resguardads la situaziun da scolaziun, motivs socials u il bainstar da l'uffant. ⁴ La Regenza fixescha en l'ordinaziun l'autezza da las reducziuns dals custs ensemen cun las entradas maximalas e cun la facultad maximala, fin a las qualas las reducziuns dals custs vegnan pajadas. En l'ordinaziun regla ella er las modalitads per eruir e per pajar las reducziuns dals custs. ⁵ Las vischnancas da domicil erueschan las reducziuns dals custs per uffant tgirà e pajan las reducziuns a las persunas responsablas per l'educaziun. ⁶ Tenor questa lescha pon las vischnancas da domicil pajar reducziuns dals custs pli autas che fixadas da la Regenza en l'alineia 4. Ils custs che resultan da quai vegnan surpigliads da la vischnanca da domicil.	Il dumber dals dis da tgira pli favuraivels s'orientescha a l'activitad da gudogn da las persunas responsablas per l'educaziun. Quai vul dir: tut tenor la dimensiun da lur activitad da gudogn survegnan las persunas responsablas per l'educaziun dapli u damain dis da tgira pli favuraivels. Sche las persunas responsablas per l'educaziun na tiran betg a niz la tgira d'uffants complementara a la famiglia per pratitgar in'activitad da gudogn, na pon per regla vegnir pajadas naginas reducziuns dals custs. I pon dentant vegnir resguardads er la situaziun da scolaziun, motivs socials u il bainstar da l'uffant. L'alineia 4 regla che la Regenza fixescha en l'ordinaziun l'autezza da las reducziuns dals custs ensemen cun las entradas maximalas e la facultad maximala, fin a las qualas las reducziuns dals custs vegnan pajadas. Ultra da quai regla la Regenza en l'ordinaziun er las modalitads per eruir las reducziuns dals custs. Sco gia menziunà s'orientescha la Regenza als custs normads per fixar l'autezza da las reducziuns dals custs. Quai è la media dals custs da las furnituras renconuschidas che realiseschan las prestaziuns a moda economica. La basa furman las calculaziuns controlladas dals custs dals trais onns precedents. La Regenza graduescha ils custs normads tenor la vegliadetgna dals uffants. Per uffants pli giuven valan custs normads pli auts. Midadas dals custs sin fundament da facturs betg previsibels pon vegnir resguardadas per fixar las directivas concernent l'autezza da las reducziuns. Da princip vegn l'autezza da las reducziuns adattada a la chareschia concedida da la Regenza. L'alineia 6 fixescha che las vischnancas da domicil pon pajar tenor questa lescha reducziuns dals custs pli autas che quellas fixadas da la Regenza tenor l'artitgel 10 alineia 4. Ils custs che sa resultan da quai surpiglia la vischnanca da domicil. Grazia a questa disposiziun survegnan las vischnancas ulteriuras pussaivladads da regulaziun e pon per exempel promover lur attractivitat sco lieu d'abitar e da lavurar. La midada a la finanziaziun orientada al subject dat al maun public pussaivladads da regulaziun. Grazia a l'autezza flexibla da las reducziuns dal maun public pudess ins per exempel distgargiar la classa mesauna per recuperar la mancanza da personal qualifitgà u sustegnair famiglias socialmain ed economicamain dischavantagiadas per contribuir a la promoziun tempriva, etc. La finanziaziun da la tgira d'uffants complementara a la famiglia colliada cun l'activitad da gudogn dat novs stimul per l'activitad da gudogn e meglierescha las pussaivladads da cumbinar la famiglia e l'activitad da gudogn. En general sa laschan ils meds statals impunder a moda pli precisa ed efficazia. Da vart dal maun public na datti nagina discriminaziun: cun entradas egualas, ina facultad ed ina dimensiun da l'activitad da gudogn eguala, etc. survegnan las persunas responsablas per l'educaziun d'uffants cun domicil en il chantun Grischun al minimum la medema reducziun dals custs. La premissa è che las vischnancas da domicil renconuschian il basegn correspondent.

Text da lescha	Explicaziuns davart las singulas disposiziuns
	Sch'igl è necessari da far adattaziuns sin fundament dal svilup dals custs en il sector da la tgira d'uffants cumplementara a la famiglia, po la Regenza intervegnir a moda regulativa cun adattar las directivas davart l'autezza da las reducziuns. Uschia tegna la legislaziun quint da la flexibilisaziun necessaria.
Art. 11 Part dals custs minimala da las personas responsablas per l'educaziun ¹ La Regenza fixescha en l'ordinaziun la part dals custs minimala da las personas responsablas per l'educaziun per di da tgira e per uffant. ² Sche la summa da la reducziun dals custs e da la part dals custs minimala surpassa en il cas singul la taxa da la furnitura da prestaziuns, vegn la reducziun dals custs reducida per l'import correspondent.	Las personas responsablas per l'educaziun ston sa participar als custs per la tgira d'uffants cumplementara a la famiglia. Ellas pajan las taxas da las furnituras da prestaziuns cun agens meds e cun las reducziuns dal maun public. La differenza tranter la taxa e las reducziuns dals custs correspunda a lur part dals custs. La Regenza fixescha en l'ordinaziun ina part dals custs minimala da las personas responsablas per l'educaziun per di da tgira e per uffant. Sche la summa da la reducziun dals custs e da la part dals custs minimala surpassa en il cas singul la taxa da la furnitura da prestaziuns, vegn la reducziun dals custs reducida per l'import correspondent. Quai po capitar, sch'ils custs effectivs d'ina furnitura da prestaziuns èn pli bass che la media dals custs da las furnituras renconuschidas che realiseschan las prestaziuns a moda economica (custs normads).
Art. 12 Repartiziun da las reducziuns dals custs tranter las vischnancas da domicil ed il chantun ¹ Il total da las reducziuns dals custs tenor l'artitgel 10 alinea 4 vegn repartì sco suonda sin las vischnancas da domicil ed il chantun: a) Las vischnancas da domicil sa participeschan cun ina contribuziun unitara per di da tgira e per uffant. Questa contribuziun importa tranter 15 e 30 francs. b) Il chantun surpiglia las reducziuns restantas dals custs da 50 pertschient dal total. ² La Regenza fixescha l'autezza da la contribuziun unitara per di da tgira e per uffant da las vischnancas da domicil.	Il total da las reducziuns dals custs tenor l'artitgel 10 alinea 4 vegn repartì sco suonda: las vischnancas da domicil sa participeschan cun ina contribuziun unitara per di da tgira e per uffant. La contribuziun unitara per di da tgira e per uffant importa tranter 15 e 30 francs. Per calcular la participaziun da las vischnancas da domicil al total da las reducziuns na vegnan resguardads betg mo ils dis da tgira pli favuraivels, mabain – sa basond sin il sistem odiern – tut ils dis da tgira renconuschids e cunvegnids per uffants cun domicil correspondent. Il chantun surpiglia las reducziuns restantas da 50 pertschient dal total. L'alinea 2 regla che la Regenza fixescha l'autezza da la contribuziun unitara per di da tgira e per uffant da las vischnancas da domicil. Ella resguarda ch'il chantun surpiglia 50 pertschient dal total.

Text da lescha	Explicaziuns davart las singulas disposiziuns
Art. 13 Dumonda da restituir reducziuns dals custs ¹ Las reducziuns dals custs che las personas responsablas per l'educaziun han retratg nungiustificadamain pon las vischnancas da domicil pretender enavos entaifer 5 onns dapi il pajament u scuntrar cun pretensiuns finanzialas.	Las reducziuns dals custs vegnan per regla pajadas da las vischnancas da domicil per uffant tgirà a las personas responsablas per l'educaziun. Sche las personas responsablas per l'educaziun retiran nungiustificadamain reducziuns dals custs, pon las vischnancas da domicil pretender da restituir quellas entaifer 5 onns dapi il pajament u da scuntrar ellas cun pretensiuns finanzialas.
Art. 14 Uffants cun impediments ¹ Las furnituras da prestaziuns da la tgira d'uffants complementara a la famiglia che tgran uffants cun impediments pon vegnir sustegnidas dal chantun cun cussegliaziun e cun la concessiun da contribuziuns. ² Il chantun surpiglia maximalmain ils custs supplementars che vegnan chaschunads da l'impediment, uschenavant che quels na vegnan betg cuvrids da l'assicuranza d'invaliditad federala, d'ulteriuras assicuranzas u en autra moda.	La finamira è da crear cundiziuns da basa per ch'ils uffants cun impediments possian nizzegiar purschidas da la tgira d'uffants complementara a la famiglia ch'èn accessiblas per tut ils uffants. Per quest intent po il chantun sustegnair las furnituras da prestaziuns cun cussegliaziun e cun la concessiun da contribuziuns. L'alineia 2 fixescha ch'il chantun surpiglia maximalmain ils custs supplementars che vegnan chaschunads da l'impediment. Las contribuziuns s'orienteschan al basegn da sustegn da l'uffant cun impediments. Sche las prestaziuns da tgira vegnan cuvradas en autra moda, na sa participescha il chantun betg. Las personas responsablas per l'educaziun d'uffants cun impediments pajan damai las taxas usitadas e pon dumandar reducziuns dals custs da lur vischnanca da domicil, dependentas da lur entradas, facultad e situaziun da gudogn.
Art. 15 Promoziun da l'innovaziun ¹ Il chantun po gidar a finanziair durant ina fasa d'emprova limitada novs models per la tgira complementara a la famiglia per uffants cun impediments, sch'in giudicament qualifitgà da l'effect è garanti.	L'artitgel permetta al chantun da promover projects innovativs. El corresponda conform al senn a l'artitgel 37 da la Lescha davart l'integraziun sociala e professiunala da personas cun impediments (Lescha d'integraziun da personas cun impediments, LIPI; DG 440.100).

Text da lescha	Explicaziuns davart las singulas disposiziuns
4. Planisaziun	
Art. 16 Analisa dal basegn e planisaziun da la purschida ¹ La basa per renconuscher las furnituras da prestaziuns e per conceder reducziuns dals custs furma l'analisa dal basegn da las vischnancas e la planisaziun da la purschida dal chantun. ² Las reducziuns dals custs premettan che la vischnanca da domicil renconuschia il basegn. Las vischnancas fixeschan il basegn per l'onnn suandant ed al annunziun al chantun ed a las furnituras da prestaziuns. ³ Il chantun sustegna las vischnancas tar l'analisa dal basegn. ⁴ Il chantun fixescha periodicamain la planisaziun da la purschida.	L'analisa dal basegn e la planisaziun da la purschida èn instruments da regulaziun da las vischnancas e dal chantun e furman la basa per renconuscher las furnituras da prestaziuns e per conceder reducziuns dals custs. Precis sco en il sistem existent èsi previs che las vischnancas fixeschan il basegn da la tgira d'uffants complementara a la famiglia mintgamai per l'onnn suandant. Quai vul dir che las vischnancas decidan anc adina sezzas, schebain ellas sustegnan la tgira d'uffants complementara a la famiglia ed en tge dimensiun ch'ellas fan quai. Il chantun gida las vischnancas ad ademplir questa incumbensa. Cunquai che la budgetaziun dal chantun concernent la tgira d'uffants complementara a la famiglia dependa tranter auter da l'analisa dal basegn, sto quella esser avant maun mintgamai avant la finiziun dal process da budgetaziun dal chantun. Il basegn da bleras vischnancas è per part memia pitschen per in'atgna purschida, perquai èsi necessari ch'il chantun garanteschia la coordinaziun surordinada. El fixescha perquai periodicamain la planisaziun da la purschida. Grazia a quest sistem pon er persunas responsablas per l'educaziun resp. uffants da vischnancas da domicil pli pitschnas nizzegiar ina purschida da la tgira d'uffants complementara a la famiglia. Las persunas responsablas per l'educaziun n'èn betg dependentas d'ina purschida en lur vischnanca da domicil, mabain pon nizzegiar las purschidas en l'entir chantun. Lur vischnanca da domicil po renconuscher il basegn, pajar reducziuns dals custs e sustegnair uschia sias abitantas e ses abitants.
5. Datas	
Art. 17 Collavuraziun da l'Administraziun chantunala da taglia ¹ Sur ina procedura d'invista metta l'Administraziun chantunala da taglia a disposiziun a las autoritads communalas e chantunalas ch'èn incumbensadas cun l'execuziun da questa lescha las datas dal program da taxaziun dad EED ch'èn necessarias per exequir las reducziuns dals custs.	Las vischnancas èn responsablas da sclerir e da determinar l'autezza da las reducziuns per uffant ed ellas han da planisar il basegn ensemen cun il chantun. Il chantun è competent da planisar la purschida e da determinar las reducziuns per l'entir chantun. Per pudair organisar e realisar questas incumbensas a moda effizienta, dovri in'interfatscha d'EED ch'è colliada cun l'Administraziun chantunala da taglia.

Text da lescha	Explicaziuns davart las singulas disposiziuns
Art. 18 Protecziun da datas ¹ Ils organs ch'èn incumbensads da realisar, da controllar u da survegliar l'execuziun da questa lescha èn autorisads d'elavurar u da laschar elavurar las datas persunalas, inclusiv las datas spezialmain sensibilas ed ils profils da la persunalitad ch'els dovran per ademplir las incumbensas confidadas ad els tenor questa lescha. ² Els pon trametter datas a terzas persunas, uschenavant che quai è previs da la lescha u indispensabel ed uschenavant che nagins interess privats predominants na s'opponan a quai.	Quest artitgel regla la protecziun da datas e cuntegna surtut la basa legala per elavurar datas persunalas spezialmain sensibilas. L'alineia 1 determinescha ch'ils organs incumbensads da realisar, da controllar u da survegliar l'execuziun da questa lescha èn autorisads d'elavurar u da laschar elavurar las datas persunalas, inclusiv las datas spezialmain sensibilas ed ils profils da la persunalitad ch'els dovran per ademplir las incumbensas confidadas ad els tenor questa lescha. Da quellas fan part per exempel las datas fiscalas u il numer d'AVS da 13 cifras. L'alineia 2 regla che las datas pon vegnir tramessas a terzas persunas, uschenavant che quai è previs da la lescha u indispensabel ed uschenavant che nagins interess privats predominants na s'opponan a quai.
Art. 19 Publicaziun da datas ¹ Il chantun po publitgar en furma anonimizada datas cumparativas da las furnituras da prestaziuns renconuschidas.	Il chantun po publitgar datas e cifras distinctivas en furma anonimizada.
6. Disposiziuns finalas	
Art. 20 Execuziun ¹ Il chantun è cumpetent per exequir questa lescha, nun ch'i sajan menziunadas autras cumpetenzas. ² Las vischnancas da domicil erueschan las reducziuns dals custs sin dumonda da las persunas responsablas per l'educaziun. Ellas decreteschan las reducziuns dals custs e las pajan per regla a las persunas responsablas per l'educaziun. ³ La Regenza designescha las autoritads chantunalas cumpetentas.	L'alineia 1 regla ch'il chantun è cumpetent per exequir la lescha, nun ch'i sajan menziunadas autras cumpetenzas. L'alineia 2 fixescha las cumpetenzas da las vischnancas da domicil: las persunas responsablas per l'educaziun suttamettan a la vischnanca da domicil da lur uffant la dumonda per ina reducziun dals custs. Las vischnancas erueschan las reducziuns dals custs. Quai vul dir ch'ellas sclereschan tranter auter la situaziun da las entradas e da la facultad da las persunas responsablas per l'educaziun. En quest connex pon ellas er garantir ch'il basegn planisà vegnia resguardà. Las vischnancas infurmeschan cun ina disposiziun las persunas responsablas per l'educaziun davart la decisiun en connex cun la reducziun dals custs. Sche l'uffant va a star en in'autra vischnanca, è la reducziun concedida da la vischnanca oriunda obsoleta a partir dal mument da la midada dal lieu da domicil. Las vischnancas da domicil pajan las reducziuns dals custs per regla a las persunas responsablas per l'educaziun. Il pajament succeda anticipadamain. Las reducziuns dals custs vegnan pajadas maximalmain en in'autezza che na sutpassa betg la part minimala dals custs che las persunas responsablas per

Text da lescha	Explicaziuns davart las singulas disposiziuns
	l'educaziun han da pajar. Las furnituras da prestaziuns infurmeschan las vischnancas da domicil davart il diever da lur purschida tras las abitantas ed ils abitants. Il diever effectiv vegn resguardà per ils pajaments suandants. Per pajar las reduziuns dals custs a las persunas responsablas per l'educaziun èn previs rendaqints mensils. Il chantun ha surtut ina funcziun da controlling/monitoring. El è tranter auter responsabel per la planisaziun da la purschida chantunala, la coordinaziun tranter las vischnancas, il monitoring dal svilup dals custs u las directivas resp. l'atezza e las modalitads per eruir las reduziuns dals custs. Il chantun garantiscech damai la coordinaziun surordinada. Ultra da quai controlla el la finanziaziun sco er las prestaziuns e l'occupaziun da las furnituras da prestaziuns. Silsuenter paga el a las vischnancas sia part. Per il pajament da la part chantunala èn previs rendaqints trimestrials u annuals sco er pajaments aconto. La Regenza relascha l'ordinaziun necessaria e designescha las autoritads chantunals cumpetentas.
Art. 21 Disposiziuns transitoricas ¹ Permissiuns e renconuschientschas da furnituras da prestaziuns ch'èn vegnidas concedidas avant l'entrada en vigur da questa lescha restan valaivlas fin a lur scadenza.	Permissiuns e renconuschientschas ch'èn vegnidas concedidas avant l'entrada en vigur da questa lescha restan valaivlas fin che la permissiun resp. la renconuschientscha scada. Ina permissiun resp. ina renconuschientscha vegn renovada tenor las disposiziuns da questa lescha.
Art. 22 Referendum ed entrada en vigur ¹ Questa lescha è sutamessa al referendum facultativ. ² La Regenza fixescha il termin da l'entrada en vigur da questa lescha.	La lescha è sutamessa al referendum facultativ. La Regenza fixescha il termin da l'entrada en vigur da questa lescha.
Midada dal dretg vertent / midadas en auters relaschs / aboliziuns d'auters relaschs	La tgira d'uffants complementara a la scola n'è betg tangada da questa revisiun totala. Ella è vegnida reglada da nov l'onn 2013 en il rom da la legislaziun da scola ed è dapi lura en la cumpetenza da l'Uffizi per la scola populara ed il sport. Per ch'i na dettia naginas midadas en la tgira d'uffants complementara a la scola, vegnan preparadas las midadas necessarias e las midadas en auters relaschs en vista a la deliberaziun dal project en il Cussegl grond.